

Polska Agencja
Inwestycji i Handlu
Grupa PFR

Raport Sektorowy
Sektor IT
w Holandii

SEKTOR IT W HOLANDII

© PAIH S.A.

Niniejsza publikacja ma charakter informacyjny.
Została opracowana na podstawie informacji uznanych za wiarygodne
i nie stanowi wykładni ani opinii prawnej.

PAIH S.A. nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania
zamieszczonych w niniejszej publikacji informacji oraz za możliwe
konsekwencje jakichkolwiek działań podjętych w oparciu o te informacje.

Wydawca: Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.

Warszawa, październik 2018 r.

Spis treści

1.	Information Technology, czyli kluczowy sektor gospodarki Holandii	5
2.	Szybki rozwój sektora IT.	7
3.	Wzrost w sektorze IT: wpływ zjawisk krajowych oraz czynników zewnętrznych.	9
4.	Bilans eksportu w sektorze	11
5.	Potencjał rynku IT w Holandii	13
6.	Inwestorzy zagraniczni.	15
7.	Prognozy dla sektora IT.	16
8.	Rynek IT bez barier wejścia.	17
9.	Instytucje wsparcia	19

1. Information Technology, czyli kluczowy sektor gospodarki Holandii

Holandia zajęła pierwsze miejsce w rankingu DHL Global Connectedness. Bez wątpienia kraj należy do najbardziej atrakcyjnych kierunków inwestycji w branży IT, szczególnie w pięciu niżej wymienionych segmentach:

- przechowywanie danych (od data centers, po karty pamięci i cloud computing),
- ochrona danych (VPN, firewall, antywirusy, cyberbezpieczeństwo),
- nośniki informacji (zaawansowany hardware służący do transmisji oraz składowania informacji),
- przetwarzanie danych (software),
- konserwacja i utrzymanie w zakresie IT.

Holandię można określić jako *early learner* pod względem informatyki. Kultura holenderska opiera się na chęci zdobywania nowych umiejętności oraz znajdowania nowych rozwiązań. Znajduje to swoje odzwierciedlenie również w domenie IT w Holandii. Branża IT odpowiada za 70% innowacji wypracowywanych w Królestwie Niderlandów. Pracownicy IT w Holandii są bardzo dobrze wykształceni, władają wieloma językami, co sprawia, że nietrudno jest nawiązać współpracę z miejscowymi firmami. W 2012 roku holenderska branża IT zatrudniała 265 000 pracowników.

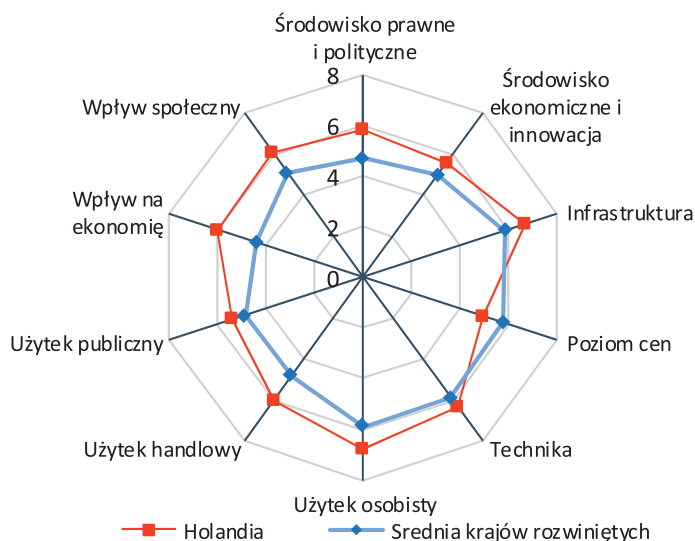
Rząd Holandii wspiera sektor m.in. poprzez subwencje, ale stara się także zachęcić do inwestycji nowe firmy, których liczba stale się zwiększa.

Dzięki atrakcyjności sektora IT liczba fuzji i inwestycji zagranicznych w kraju bije rekordy, co sprzyja synergii wewnątrz branży i pozwala zwiększać dynamikę jej rozwoju.

Mimo że cały sektor IT w Holandii rozwija się dynamicznie, dwa segmenty wyróżniają się szczególnie. Pierwszym z nich jest cyberbezpieczeństwo, jak w większości krajów europejskich mocno napędza ono sektor IT. Według Deloitte w 2016 roku cyberataki spowodowały łączne koszty w wysokości 1,5% PKB, co tłumaczy rosnące zainteresowanie skuteczną ochroną danych oraz serwerów.

Na znaczeniu zyskuje również *cloud computing* oraz postępująca cyfryzacja procesów w przedsiębiorstwach. Według prognoz na 2018 rok holenderski sektor *software* wzrośnie o 4,5 %.

Poniższy wykres prezentuje stan rozwoju branży:

2. Szybki rozwój sektora IT

Sektor IT rozwija się w Holandii w szybkim tempie. Według raportu o konkurencyjności opublikowanego przez World Economic Forum Europe 2020, Holandia w 2017 roku zajęła pierwsze miejsce pod względem wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych. O dobrej kondycji branży świadczyć może choćby liczba działających w niej firm. W sektorze ICT w Holandii w 2015 działało 7800 przedsiębiorstw.

Wzrost obrotów w branży IT wyniósł 5,4% w 2014 roku oraz 9,8% w 2015 roku, podczas gdy gospodarka wzrosła o 3,2%.

Holenderski sektor IT jest mocno zróżnicowany pod względem wielkości przedsiębiorstw – od wielkich międzynarodowych koncernów po małe i średnie przedsiębiorstwa.

Jeśli chodzi o IT, najbardziej renomowanym segmentem holenderskiej gospodarki jest przechowywanie danych. Holandia należy do potentatów w zakresie *data centers*, co sprzyja rozwojowi największych firm w całym sektorze IT pracujących nad rozwiązaniami typu *cloud*.

Również sektor ochrony danych może pochwalić się obecnością ważnych i znaczących graczy, zarówno instytucjonalnych jak i prywatnych, co według The Hague Security Data czyni z Holandii największy klaster cyberbezpieczeństwa w Europie. Segment cyberbezpieczeństwa notuje średni wzrost na poziomie 14,5%.

Obecność 60% z 2 000 największych firm IT według rankingu „Forbes’a” potwierdza atrakcyjność kraju. Domeny *software* oraz przetwarzania informacji należą do najważniejszych w sektorze IT. Rynek oprogramowania to aż 27,4 mld euro w 2015 roku. Branża *software* może się pochwalić aż 500 fuzjami i przejęciami w 2017 roku. Proces konsolidacji rynku jest powiązany z pojawieniem się międzynarodowych firm, które koncentru-

ją się na oprogramowaniu B2B oraz rozwiązaniach dla firm jak np. cloud computing.

Dochody firm w branży software wzrosły o 20% w 2017 roku, a liczba pracowników aż o 21%. **Aż połowa dochodów w branży została wypracowana przez firmy zagraniczne.**

Między 2016 a 2017 rokiem przychody sektora wzrosły o 8%.

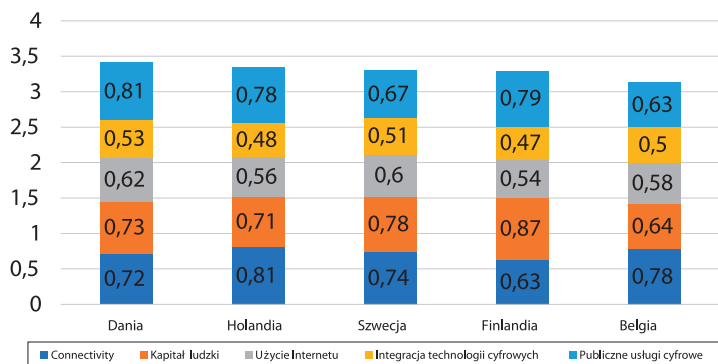

3. Wzrost w sektorze IT: wpływ zjawisk krajowych oraz czynników zewnętrznych

Wzrost w sektorze IT w Holandii tłumaczyć można wewnętrznym popytem, lecz również generalnym klimatem pro-IT, którym charakteryzuje się kraj.

Obywatele Holandii są bardzo wyczuleni na kwestię technologii informatycznych, co oznacza, że rynek jest dojrzały, ciekawy i dynamiczny. W 2015 roku jedynie 21% ludności swoją wiedzę informatyczną określało jako „ograniczoną”. Wrażliwość na nowe technologie jest powiązana z wysokim stopniem wyposażenia obywateli w elektronikę. W 2015 roku 89% rodzin, czyli ok. 13 mln osób posiadało komputer, a 91% rodzin miało dostęp do internetu. Mimo że Holendrzy są zaznajomieni z technologiami IT i dobrze wyposażeni w urządzenia elektroniczne, chętnie dokonują dalszych zakupów innowacyjnych produktów. W 2015 roku 58% rodzin posiadało tablet, a penetracja produktów IoT (np. Google Home) była najwyższa w Europie. Holendrzy są również bardzo wyczuleni na kwestię bezpieczeństwa (ponad 50% mieszkańców Holandii unika pewnych aktywności w internecie z obawy o utratę danych, ich kradzież, bądź pojawienie się wirusa), co oznacza, że potencjał rozwoju tej branży w Holandii jest wysoki. Generalnie rzecz ujmując, środowisko biznesowe w Holandii jest bardzo pozytywnie nastawione do innowacji i rozwoju IT. Firmy decydują się na nowe rozwiązania cyfrowe (79% z nich przeszło na cyfrowe rozliczenia już w 2014 roku). Infrastruktura instalowana w Królestwie Niderlandów, taka jak Amsterdam Internet Exchange AMS – IX, największy punkt obsługi ruchu w Internecie na świecie (Internet Exchange Point), świadczy o rosnącym popycie na IT w Holandii.

Indeks cyfryzacji gospodarki i społeczeństwa TOP 5

Aby utrzymać konkurencyjność swojego sektora IT, Holandia stara się rozwijać edukację i R&D w branży informatycznej. Uniwersytet Twente jest dzisiaj największym instytutem badawczym IT w Holandii i jednym z największych w Europie. Uniwersytet Technologiczny w Delft liczy zaś 19 000 studentów i 3 300 profesorów i naukowców. Kampus i ekosystem *high tech* w Eindhoven obejmuje ponad 100 firm i instytucji oraz 10 000 badaczy i przedsiębiorców. Środowisko uniwersyteckie w Holandii pozwala na prawdziwą synergę między przedsiębiorstwami a laboratoriami badawczymi w sektorze IT. Holenderska ambicja rozwoju kompetencji IT przejawia się również w silnych inwestycjach rządowych w R&D. W 2015 roku 31% budżetu R&D poświęcono na technologie informatyczne i komunikacyjne, czyli aż 820 mln euro. Porównana do kosztów utrzymania holenderskiego wybrzeża, ta suma wydaje się olbrzymia. Holandia wydaje około miliarda euro rocznie na ochronę wybrzeża przed ewentualnym podniesieniem się poziomu morza. Inwestycje w IT przekładają się na bezpośrednie wyniki, aż 70% innowacji pochodzi właśnie z branży informatycznej.

4. Bilans eksportu w sektorze

Holandia to czwarty eksporter usług informatycznych na świecie. Kraj opiera się między innymi na wielu firmach zagranicznych, które są odpowiedzialne za dużą część wymiany handlowej.

Jeśli chodzi o produkcję oprogramowania, która jest najbardziej atrakcyjnym segmentem, wiele firm prowadzi działalność w Holandii już od dawna, wchodząc na rynek poprzez fuzje i przejęcia firm. Do wysoko rozwiniętych należy segment przetwarzania danych, głównie dzięki wielu zagranicznym graczom: Microsoft, Cisco, Interxion, Infosys, Huawei, Oracle, Intel, IBM, Verizon oraz Google.

Za dużą część wymiany handlowej odpowiada produkcja sprzętu oraz nośników informacji. Stanowią one ok. 9,4% importu oraz 8,4% eksportu.

Znaczna część wymiany handlowej jest zasługą firm takich jak Philips oraz Google, którego oferta hardware stale się powiększa.

Większość holenderskiego sprzętu komputerowego znajduje nabywców w Europie. Polska jest ósmym największym importerem holenderskiego sprzętu komputerowego, odpowiadając za eksport o wartości 340 mln euro. Oczywiście duży wpływ na taki stan rzeczy ma brak barier handlowych w Unii Europejskiej.

Sprzęt komputerowy – główni odbiorcy (% eksportu 2016)

Niemcy	15,8
Wielka Brytania	13,6
Francja	12,5
Belgia	10,1
Włochy	9,0
Szwecja	6,0
Hiszpania	4,2
Polska	3,1

W zakresie importu wyżej wymienionych produktów najistotniejszymi partnerami Królestwa Niderlandów są kraje azjatyckie. Polska jest szóstym dostawcą sprzętu informatycznego do Holandii, wartość eksportu to około 375 milionów euro.

Główni dostawcy sprzętu informatycznego (% importu 2016)

Chiny	54,4
Niemcy	5,3
Tajlandia	5,2
Hong Kong	3,4
Belgia	2,9
Polska	2,5
Taiwan	2,0
Węgry	1,9

Królestwo Niderlandów odpowiada za 3,5% wartości eksportu technologii informatycznych w Europie .

W 2014 Holandia sprzedała produkty i usługi w branży informatycznej i telekomunikacyjnej o wartości 28,5 mld euro, z czego 10,5 mld to usługi a 18 mld to sprzęt. Niemcy są odbiorcą 20% holenderskiego eksportu.

W 2014 roku import produktów wyniósł 50 mld euro w technologiach informatycznych i komunikacyjnych, z czego 28% pochodziło z Chin, co jest o tyle interesujące, że Chiny praktycznie nie eksportują usług IT.

Deficyt handlowy Holandii w sektorze IT ma swoje źródło w dużym popycie na innowacje technologiczne generowanym przez rząd, przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe.

5. Potencjał rynku IT w Holandii

W 2015 roku w branży IT działało 7800 firm. Międzynarodowe firmy działające w branży IT otwierają biura w Królestwie, aby korzystać z infrastruktury i przyjaznego klimatu biznesowego. Ponad 60% największych firm (według rankingu „Forbes 2000”) jest obecnych w Holandii.

Poniżej lista wybranych firm działających w branży IT.

Content Guru to brytyjska firma z siedzibą w Hadze, działająca od 2013 roku. Przedsiębiorstwem zarządza Michael van den Brink. Firma stworzyła innowacyjny koncept usług cloud dla firm. Holenderski oddział pozwolił firmie uzyskać dostęp do bardzo chłonnego i otwartego na innowacje rynku.

AVG Technologies to firma z siedzibą w Schiphol i Zoetermeer w Holandii, zajmująca się cyberbezpieczeństwem. Firma wybrała Holandię ze względu na prężną sieć dystrybucji i dużą liczbę firm działających w branży.

EclecticIQ to firma holenderska, działająca od ok. 60 lat, z siedzibą w Amsterdamie. Firma zajmuje się bezpieczeństwem w Internecie. Działa w ramach klastra skupiającego specjalistów bezpieczeństwa w Internecie.

Jabil posiada cztery oddziały w Holandii. Firma specjalizuje się w projektowaniu i produkcji komponentów. Jabil współpracuje z działającymi w Holandii firmami z sektora IT, jak np. HP.

Databricks, amerykańska firma z siedzibą w Amsterdamie, prowadzona przez Reynold Xin'a. Firma zajmuje się przetwarzaniem danych z wykorzystaniem sztucznej inteligencji. Biuro w Amsterdamie specjalizuje się w *engineering performance* i zatrudnia lokalnych specjalistów.

Dzięki swoim *data centers*, klastrom cyberbezpieczeństwa oraz dużej liczbie gigantów IT rynek holenderski obfituje w innowacyjne projekty. Najbardziej rozwiniętymi gałęziami branży IT są sztuczna inteligencja, usługi *cloud*, cyberbezpieczeństwo oraz aplikacje do przetwarzania informacji.

W branży IT zatrudnionych jest 365 000 pracowników, a sektor ten odpowiada za 11 000 ofert pracy. Stanowi to 4% siły roboczej. Około 39% pracowników ma ponad 45 lat, co oznacza że sektor nie zatrudnia wyłącznie młodych pracowników. Holandia należy do krajów, w których siła robocza w sektorze IT jest najbardziej zmaskulinizowana (84,4% w 2016 roku). 60,9% pracowników zatrudnionych w branży IT ma wykształcenie wyższe. W Holandii średnia płaca brutto w sektorze IT wynosi 2 700 euro.

W Królestwie Niderlandów funkcjonuje tzw. *highly skilled migrant visa*, jednak jej posiadanie nie jest konieczne dla obywateli Unii Europejskiej do rozpoczęcia pracy w Holandii.

Perfekcyjna znajomość języka angielskiego wśród Holendrów stworzyła międzynarodowe środowisko pracy dla firm i pracowników z całego świata, w tym z Chin, Ameryki i oczywiście Europy.

6. Inwestorzy zagraniczni

Sektor IT w Holandii nie jest skoncentrowany geograficznie. Mimo że stolica, Amsterdam, ma rozwiniętą infrastrukturę i wiele firm, inne regiony kraju również rozwijają się dynamicznie.

Znaczącymi ośrodkami w holenderskiej branży IT są Rotterdam i położone w pobliżu Amsterdamu lotnisko Schiphol oraz strefa Randstad, która uznawana jest za świetne miejsce do inwestycji.

Duże międzynarodowe firmy z branży IT chętnie inwestują w Holandii. Google ogłosił rozbudowę kosztem 500 mln euro swojego data center w Femshaven. Interxion, zbudował również dziesiąte data center w regionie Amsterdamu za 155 mln euro, a Amazon planuje budowę swojego 50 km na północ od Amsterdamu. Liczne nowe centra przetwarzania danych są lokowane w Holandii również ze względu na klimat, który pozwala na łatwe schładzanie infrastruktury.

W 2016 roku do Holandii napłynęło aż 85 mld bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Około 1,3% inwestycji ulokowanych zostało w sektorze telekomunikacji i informatyki, co daje kwotę 1,1 mld dolarów.

Holenderska agencja inwestycji zagranicznych i holenderska agencja handlu zagranicznego wspierają i działają na rzecz wielu inwestycji zagranicznych w sektorze IT. Pomagają również przy tworzeniu nowych przedsiębiorstw. Holandia zawarła liczne konwencje i traktaty dwustronne celem wspierania zagranicznych inwestycji na jej terytorium. Jako członek Multilateral Investment Guarantee Agency, International Court of Arbitration oraz WTO, Holandia jawi się jako pewny kierunek inwestycji.

Na holenderskim rynku IT przeprowadzanych jest wiele fuzji i przejęć. Druga największa transakcja została przeprowadzona właśnie w sektorze IT. Podobnych transakcji przeprowadza się w Holandii kilkaset rocznie. Fuzje i przejęcia są uznawane za najskuteczniejszą strategię wejścia na rynek holenderski.

7. Prognozy dla sektora IT

Popyt na oprogramowanie generowany przez konsumentów wciąż rośnie. Holendrzy doceniają również nowy sprzęt elektroniczny i lubią w niego inwestować.

Firmy oraz konsumenci nie zaniedbują kwestii bezpieczeństwa. Prognozuje się, że popyt na oprogramowanie i usługi z zakresu cyberbezpieczeństwa nie spadnie w najbliższych latach. Pozytywne prognozy mają zapewne wpływ na dużą ilość firm holenderskich działających w tej branży.

Klienci na rynku B2B są szczególnie zainteresowani technologiami z zakresu sztucznej inteligencji oraz cloud, które pozwalają na wygenerowanie oszczędności procesowych oraz finansowych.

Prognozuje się, iż dzięki wysoko wykwalifikowanym pracownikom oraz dobrze rozwiniętej infrastrukturze branża usług IT nadal będzie rozwijała się bardzo dynamicznie. Oprogramowanie do przetwarzania informacji oraz z zakresu cyberbezpieczeństwa rozwijane będzie również z myślą o eksporcie.

Rozkwit przeżywa również holenderski sektor produkcji komponentów elektronicznych.

W zakresie importu znaczną rolę nadal ogrywał będzie *hardware*. Prognozuje się wzrost importu w tej kategorii. Holendrzy co prawda produkują komponenty, ale montaż komputerów nie jest specjalnością krajowych przedsiębiorstw.

Popyt na oprogramowanie będzie tylko w części zaspokajany przez przedsiębiorstwa krajowe. W przyszłości nadal konieczne będzie importowanie produktów i usług w tym zakresie.

8. Rynek IT bez barier wejścia

W zakresie inwestycji zagranicznych nie istnieją na rynku holenderskim ograniczenia. Cudzoziemcy mogą posiadać większościowe udziały w kapitałach przedsiębiorstw. Na inwestycje zagraniczne pozytywnie wpływa również panujący w Holandii przychylny im klimat panujący w biznesie.

Ze względu na wolność przepływu kapitału oraz zakładania i prowadzenia działalności w UE polscy przedsiębiorcy mogą inwestować oraz lokować swoje przedsiębiorstwa na terenie Królestwa Niderlandów, które określane jest mianem Silicon Valley Europy.

Holandia oferuje zachęty dla nowo powstających firm, głównie pod postacią obniżonych stawek podatku. Od 1 stycznia 2019 roku start-upy i firmy poniżej 200 000 euro obrotów opodatkowane będą stawką 19% zamiast 24%.

Holenderski system podatkowy oferuje ulgi podatkowe dla przedsiębiorstw prowadzących działalność badawczo-rozwojową oraz innowacyjną. Firmy mogą skorzystać z obniżonej 7-procentowej stawki podatku dochodowego dla wartości niematerialnych i prawnych wytworzonych przez holenderskiego płatnika. Firmy realizujące projekty badawczo-rozwojowe mogą również skorzystać z 32% (a start-upy 40%) odliczenia zapłaconych kosztów pracy pracowników zaangażowanych w działalność badawczo-rozwojową.

Rząd uruchomił liczne projekty związane z nowymi technologiami, aby modernizować i optymalizować usługi własne, co tworzy wiele możliwości dla firm IT obecnych w Holandii. W latach 2015-2018 na inwestycje w obszarze IT przeznaczone zostało 2,5 mld euro. Jedną z nich był projekt Electronic Patients File, który ma za celu stworzenie szerokiej bazy danych dla służby zdrowia.

Ministerstwo Gospodarki wprowadziło kredyt innowacyjny, który pozwala na dofinansowanie małych i średnich firm, prowadzących innowacyjne projekty. Kredyt można uzyskać przy założeniu firmy jak i podczas jej rozwoju. Jest to ciekawe uzupełnienie finansowania długiem, szczególnie w ramach projektów R&D obarczonych wyższym ryzykiem.

Potencjalni inwestorzy i przedsiębiorcy powinni mieć na uwadze holenderską kulturę pracy i prowadzenia interesów. W Holandii wyjątkowo ważne jest dotrzymanie terminów. Każda decyzja podejmowana jest z dużym wyprzedzeniem, po długiej refleksji. Zarządzanie w Holandii opiera się na kulturze spotkań i zebrań, każda osoba obecna przy stole obrad musi wyrazić zgodę, aby możliwe było podjęcie dalszych działań. Holendrzy stawiają na bezpośredniość i prostotę w komunikacji, są uznawani za trudnych negocjatorów. Klient traktowany jest jak równy partner.

9. Instytucje wsparcia

Poniżej lista organizacji wspierających zagraniczne firmy wchodzące na rynek holenderski:

Polska Agencja Inwestycji i Handlu- Zagraniczne Biuro Handlowe w Amsterdamie

World Trade Center
Budynek C, 6. piętro
Strawinskylaan 643
1077 XX Amsterdam

Netherlands Foreign Investment Agency (investinholland.com)

Prinses Beatrixlaan 2
2595 AL The Hague
THE NETHERLANDS
T: +31 88 042 1142

Netherlands Enterprise Agency (RVO.nl)

RVO posiada biura w Assen, Den Haag, Deventer, Roermond, Roermond, Utrechtie i Zwolle.

Dane teleadresowe poszczególnych biur dostępne na stronie – www.rvo.nl

I Forum Wsparcia
Polskiego Biznesu za Granicą

www.paih.gov.pl